

Deres ref.: 20/1836-

20.08.2021

Høringssvar på invitasjon til å gi innspill til «Strategi for digital omstilling i universitets- og høyskolesektoren 2021-2025»

Stipendiatororganisasjonene i Norge (SiN) er en paraplyorganisasjon for interesseorganisasjoner for doktorgradsstipendiater og/eller forskere tidlig i karriereløpet tilknyttet institusjoner for høyere utdanning. For tiden har vi 9 medlemsorganisasjoner som representerer rundt 90% av alle doktorgradsstipendiater i Norge i dag. Vi gir uttrykk for våre medlemmers samlede mening i dette høringssvaret, og alle medlemsorganisasjoner har fått tilbud og deltatt i utformingen.

På bakgrunn av hvem vi representerer vil vi i svaret vårt fokusere på visjonene for rollene «forsker» og «underviser» som blir presentert i strategien, og hva vi ser på som essensielt her.

Vi er enig med grunnene oppgitt for denne strategien, spesielt med tanke på universitetenes mål om å bidra med kompetanse som er fordelaktig for borgerne av samfunnet, samt nøkkelrollen slike institusjoner har i å gi borgere kunnskap om hvordan forstå og bruke teknologi. Vi uttrykker derfor vår generelle enighet med de forskjellige fremhevede punktene og tiltakene som presenteres i strategien.

Som forskere og undervisere ser vi hvordan den digitale omveltningen har produsert ny data og tilgang til data som ikke før var mulig, som også har resultert i nye digitale forskningsmetodologier, å ha mulighet til å spørre og gi svar på nye forskningsspørsmål, samt tilgang på teknologi som gir lett tilgang til kunnskap og det å utføre forskning.

For at studenter skal ha å utbytte fra undervisere i å lære å forstå og å bruke teknologi så er det viktig at undervisere selv som forskere er godt trent med teknologien og har tilgang til en robust infrastruktur som gjør det mulig for dem å lære nye programmer og verktøy, samt å utvikle sine egne. Dette betyr at et vanlig IT-senter ikke er nok, men at institusjonene må ha spesialiserte senter med spesialisert IT-support for vitenskapelige ansatte, og for bruk og utvikling av forskerverktøy og ny teknologi. Samt å tilby support og opplæring i metodologisk bruk av programmer. Med andre ord et senter for digital akademisk virksomhet.

Humaniora og Samfunnsvitenskapene særlig har opplevd en større «digital turn» i bruk av digitale verktøy og programmer som del av forskningsvirksomheten. I mange felt er nye programmer og verktøy under konstant utvikling. Dette betyr at for at forskere skal kunne følge utviklingen i sitt eget felt, og kunne veilede og undervise studenter og stipendiater, så trengs det et senter for digital akademisk virksomhet tilgjengelig på hver institusjon.

Mange forskere i startkarrieren går glipp av muligheter for å utvikle nye ferdigheter i nye programmer og verktøy nettopp fordi de ikke blir gitt muligheten til digital metodologisk utvikling i feltet sitt. Slik det er nå, er dette er noe som ofte står og faller på hva stipendiatenes veiledere kan og bruker fra før. Følgene av dette er at forskningen går glipp av at viktige spørsmål blir stilt, av den enkle grunn at forskeren ikke vet at det er mulig å gi svar på dem, som igjen også hindrer karriereutvikling for den enkelte forsker.

Alt for ofte er det slik at unge forskere strever med å lære nye ferdigheter som kunne blitt bygget opp bedre over tid, og jo tidligere man begynner med «data management» og digitale forskningsferdigheter, jo lettere er det for dem å utvikle gode vaner som senere blir harde å knekke.

Å ikke lære bort slike ferdigheter og idealer på et tidligere nivå (som for eksempel master) påvirker kvaliteten på forskningen som blir gjort av disse studentene. Til og med på doktorgradsnivå er det mangel på «data management» kurs, samtidig som det forventes at unge forskere skal ha komplett ekspertise i å fylle ut ROS-skjema på starten av forskningstida som skal forklare hvordan de har tenkt å gå frem for å skaffe data.

Jo mer tyngde det legges på digitale data og det at digitale metoder blir brukt til å håndtere slike data, jo større er nødvendigheten for kunnskap og undervisning om lover og reguleringer knyttet til personvern. Mangel på kunnskap rundt dette fører også til å ikke prioritere det å bli med i bevegelsen for åpne data i forskningen.

På bakgrunn av dette forventer vi derfor at institusjoner som forplikter seg til strategi for digital omstilling, setter av tid og penger til å utvikle og vedlikeholde et akademisk senter for forskere, et senter som skal tilby assistanse med digitale metoder og verktøy, samt tilby «data management» for forskning. Dette må være et senter som proaktivt jobber med forskere for å gjøre dem sikrere på hvordan håndtere og dele data, samt bruken av data behandlingsprogrammer. Vi ser dette som essensielt for å stimulere akademisk utvikling av forskning og utdanning i symbiose med digital utvikling. Dette vil få ringvirkninger nedover til både bachelor og masternivå emner, samtidig som det sikrer at forskere holder seg oppdatert på metoder og metodologi i sitt felt. Det å forstå og å bruke teknologi er en nødvendig del av forskningsmetode i dag. God metodekunnskap gir god forskning. Men også oppdatert og god undervisning.

Et siste punkt vi vil fremheve er det miljømessige og bærekraftige aspektet av digitalisering. Digitalisering krever enorm utvinning av materialer fra jord, samtidig som det sluker enorme mengder energi. Denne strategien for digital omstilling må også inneholde og gjøre rede for hvordan en digital omstilling av sektoren ikke vil bidra til å skade, men bevare jorda vi lever på og ikke bidra til at klimaendringene forverres.

Vi takker for at vi kunne gi innspill til denne viktige strategien

Mvh,

Stipendiatorganisasjonene i Norge

Yannik Schneider

Leder